പ്രകൃതിയോട് താദാത്മ്യമുള്ള അവസ്ഥ

പ്രിയ ദാജിയുടെ

സന്ദേശം

പൂജ്യ ചാരിജി മഹരാജിന്റെ

98 – മത് ജന്മവാർഷികവേളയിൽ നൽകിയ സന്ദേശം

കൻഹ ശാന്തി വനം, ജൂലൈ 24, 2025

പ്രകൃതിയോട്
താദാത്മ്യമുള്ള അവസ്ഥ

പ്രിയ സുഹൃത്തുക്കളേ,

വളരുക എന്നാൽ വിട്ടുകളയുക (ഉപേക്ഷിക്കുക – Let Go) എന്നതാണ്

നാമൊരു വിത്തിനെ നിരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ, യാഥാർത്ഥ്യത്തെയാണ് നാമറിയുന്നത്. വൃക്ഷം രൂപപ്പെടുന്നതിനാവശ്യമായതെല്ലാം ആ വിത്തിലടങ്ങിയിട്ടുണ്ട് – വേരുകൾ, തടി, ചില്ലകൾ, ഇലകൾ, പൂക്കൾ തുടങ്ങിയവയെല്ലാം. അതിന്റെ യഥാർത്ഥരൂപത്തിലെത്തുവാനായി ആ വിത്ത് പിളരേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. അതിനെ സംരക്ഷിക്കുന്ന ആവരണം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതായി വരും. ഉപേക്ഷിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ ജീവിതത്തിന് തുടക്കമാവൂ.

പ്രകൃതി നൽകുന്ന ആദ്യ പാഠമിതാണ്: വളരാനായി വിട്ടുകളയുക (ഉപേക്ഷിക്കുക).

തായ് വൃക്ഷത്തിനിതറിയാം. ശരത്ക്കാലം വരുമ്പോൾ ഇലകൾ പൊഴിയുന്നതിന് അത് തടസ്സം നിൽക്കാറില്ല. അനുഭാവപൂർവ്വം ഇലകൾ പൊഴിയാൻ അനുവദിക്കുകയും, പുതിയ നാമ്പുകൾക്ക് വഴിയൊരുക്കുക

യും ചെയ്യും. നാം പലപ്പോഴും ഓർക്കാറില്ലാത്ത വസ്തുത അതിനറിയാം: മുറുകെ പിടിച്ചുവെയ്ക്കുന്നത് ജീവിതത്തിന്റെ ഒഴുക്കിനെ തടയും.

ഒരമ്മയുടെ ഹൃദയത്തിനുമിതറിയാം. രണ്ടുഹൃദയങ്ങൾ ഒന്നൊന്നപോലെ, ഒമ്പതുമാസം മിടിക്കുന്നു. ജനനസമയമെത്തി. വിട്ടുകളയുക എന്ന സ്നേഹപ്രകടനത്തിന്റെ ഉത്തമോദാഹരണമായി, അവളുടെ അസ്തിത്വത്തിന്റെ ഭാഗമായിരുന്ന ഒന്നിനെ അവൾ വിട്ടുകളയുകയാണ്; അതിനെ സ്നേഹിക്കുന്നില്ല എന്നതുകൊണ്ടല്ല, അത്യധികം അതിനെ സ്നേഹിക്കുന്നുവെന്നതുകൊണ്ടാണ്. നേരത്തെ ഒന്നുമാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു, ഇപ്പോൾ രണ്ടാണ്. എക്കാലവും പരസ്പരം സ്നേഹിക്കാനായി.

സ്നേഹത്തിന്റെ പരിവൃത്തി

ലളിതമായ മൂന്ന് യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ അന്ത്യമില്ലാത്തൊരു ചക്രഗതിയ്ക്ക് രൂപം നൽകുന്നു:

1. വളരുകയെന്നാൽ വിട്ടുകളയുക (ഉപേക്ഷിക്കുക)
2. വളർച്ചയിലൂടെ സ്നേഹം സ്വയം പ്രകടമാവുന്നു
3. സ്നേഹമെന്നത് നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കലാണ്

ശ്വസനപ്രക്രിയ പോലെ, ഒന്ന്, അടുത്തതിലേക്ക് നയിക്കുന്നു: ശ്വാസമെടുക്കുക, പുറത്തുവിടുക, വീണ്ടും ശ്വാസം ഉള്ളിലേക്കെടുക്കുക... ഇപ്രകാരമാണ് ജീവിതം മുന്നോട്ടുപോകുന്നത്.

നാമെന്തെങ്കിലും സൃഷ്ടിക്കുമ്പോൾ, സ്നേഹം പ്രകടമാക്കുന്നു; ഒരു ഗാനാലാപനം അല്ലെങ്കിൽ ചിത്രരചന, ബന്ധം സ്ഥാപിക്കൽ തുടങ്ങി. സ്നേഹം പ്രകടമാക്കേണ്ട ആവശ്യകതയിലോ, പങ്കുവെയ്ക്കേണ്ട അവസ്ഥയിലോ സൃഷ്ടിയ്ക്കായുള്ള ത്വരയുണ്ടാവുന്നു. പലവിധത്തിൽ സ്നേഹം സ്വയം പ്രകടമായിട്ടുണ്ട്; മഹാവിസ്പോടനത്തിൽപോലും (Big Bang).

സ്നേഹം വസ്തുക്കളെ വളരാൻ സഹായിക്കുന്നു. "ലോകത്തെ നയിക്കുന്ന എൻജിൻ സ്നേഹമാണ്," ചാരിജി പറയാറുണ്ട്.

നാമെന്തെങ്കിലും സൃഷ്ടിക്കുമ്പോൾ, സ്നേഹം പ്രകടമാക്കുന്നു; ഒരു ഗാനാലാപനം അല്ലെങ്കിൽ ചിത്രരചന, ബന്ധം സ്ഥാപിക്കൽ തുടങ്ങി. സ്നേഹം പ്രകടമാക്കേണ്ട ആവശ്യകതയിലോ, പങ്കുവെയ്ക്കേണ്ട അവസ്ഥയിലോ സൃഷ്ടിയ്ക്കായുള്ള ത്വരയുണ്ടാവുന്നു.

വിരോധാഭാസം

ഇതാണ് ഏറ്റവും വലിയ വിരോധാഭാസം: ആരെയെങ്കിലും ശരിക്കും സ്നേഹിക്കണമെങ്കിൽ അയാളെ നിങ്ങൾക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കേണ്ടിവരും. തുടക്കത്തിൽ, ഇത് അസാദ്ധ്യമെന്ന് തോന്നിയേക്കാം. സ്നേഹിക്കുകയും വിട്ടുകൊടുക്കുകയും ഒരുമിച്ചെങ്ങിനെയാണ് സാദ്ധ്യമാവുക? എന്നാൽ ഇങ്ങനെയൊന്നു ചിന്തിക്കൂ: ഒരു റോസാമൊട്ടിനെ സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് പൊതിഞ്ഞിരിക്കുന്ന പാളി തുറക്കപ്പെടുന്നില്ലായെങ്കിൽ അതിന് പുഷ്പിക്കാനാവുമോ? ശലഭകോശം, അതിന്റെ നാരുകൾ ഉപേക്ഷിക്കാൻ തയ്യാറായില്ലെങ്കിൽ, ചിത്രശലഭത്തിന് പുറത്തുവരാനാവുമോ? ചില മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ചാൽ മാത്രമേ ഹൃദയങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂടിച്ചേരാനാവൂയെങ്കിൽ, അത് സാദ്ധ്യമാവുമോ?

യഥാർത്ഥ സ്നേഹത്തിൽ പ്രതീക്ഷകളോ, താത്പര്യങ്ങളോ, ആവശ്യങ്ങളോ, കെട്ടുപാടുകളോ ഉണ്ടാവില്ല. അത് സ്വതന്ത്രവും സൗജന്യവുമായിരിക്കും. യഥാർത്ഥ വൈരാഗ്യമെന്നത് നിർമ്മമതയോ അലംഭാവമോ അല്ല; സ്നേഹമവിടെ അത്രയും ശക്തിമത്തായതിനാൽ നിങ്ങളെയത് സ്വന്തമാക്കുന്നതിനുപകരം സ്വതന്ത്രനാക്കും. പലപ്പോഴും നാം സ്നേഹവും മമതയും കൂട്ടിക്കലർത്തും.

നിങ്ങളെ ഭയപ്പെടുത്തുന്ന സ്നേഹത്തിന്റെ ഉടുത്തുകെട്ടാണ് മമതയെന്നത്. കൂടൊരുക്കി, അത് സംരക്ഷണം എന്ന് ചെല്ലപ്പേരിടുന്നു. ആളുകളെ അത് വിധേയരും ആശ്രിതരുമാക്കുന്നു, എന്നിട്ട് ഭക്തിയെന്ന് വിളിക്കുന്നു.

സസ്യങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ വിവരമുണ്ട്. അതിന്റെ സുഗന്ധമെല്ലാം കാറ്റടിച്ചുകൊണ്ടുപോവുമെന്ന് അവയ്ക്കറിയാം. അവസാനം, അവയുടെ പഴങ്ങൾ കൊഴിഞ്ഞുവീഴുമെന്നും അവയ്ക്കറിയാം. എന്നാലും അവയൊരിക്കലും എതിർക്കാറില്ല, അവ വളർച്ച പ്രാപിക്കാറേയുള്ളു. വളരുക എന്നത് അവയുടെ പ്രകൃതമാണ്; സ്വാതന്ത്ര്യമേകുക, അങ്ങിനെ കൂടുതൽ ജീവൻ പകരുക.

മനുഷ്യനായിരിക്കുക എന്ന വെല്ലുവിളി

മനുഷ്യരായ നമുക്ക് നമ്മുടേതായ വരണസ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. നമ്മെക്കുറിച്ച് അവബോധമുള്ളവരാവാനും കഴിയും. എങ്കിലും, അഹങ്കാരം നമ്മെ 'ഞാൻ' 'എന്റെ' തുടങ്ങിയ വികാരങ്ങളുള്ളവരാക്കുന്നു. വസ്തുക്കളെ കൈപ്പിടിയിലൊതുക്കുവാനും അവയാൽ നാം വിലയിരുത്തപ്പെടാനും ഇടയാക്കുന്നു. ഭാവി സുരക്ഷയ്ക്കായി ശേഖരിച്ചുവെയ്ക്കുവാൻ, വിശ്വാസമില്ലായ്മ നമ്മെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ധ്യാനം പരിശീലിക്കുമ്പോൾ ഈ കെട്ടുപാടുകളെല്ലാം തകർക്കപ്പെടുന്നു, നമ്മുടെ ചിന്തകളെയും വികാരങ്ങളെയും കുറിച്ച് നാം കൂടുതൽ അവബോധമുള്ളവരാവുകയും ചെയ്യുന്നു. വാസ്തവമായതെന്ത്, അല്ലാത്തതെന്ത് എന്നത് തിരിച്ചറിയാൻ നാം പഠിക്കുന്നു, എന്താണ് ശാശ്വതമായത് എന്നും അങ്ങിനെയല്ലാത്തതെന്ത് എന്നും നാം മനസ്സിലാക്കുന്നു. നമ്മിലൊതുങ്ങാതെ, നമുക്കപ്പുറം കാണാനും അനന്തതയെ വീക്ഷിക്കാനും നമുക്കാവുന്നു.

സ്റ്റേഹത്തിലടങ്ങിയിട്ടുള്ളതും, സ്റ്റേഹം നിമിത്തമായിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു പ്രതിഭാസമാണ് ഈ മാറ്റം.

ലാലാജിയുടെ ജീവിതത്തിൽനിന്ന്

സ്നേഹപൂർവ്വമായ അനാസക്തിയ്ക്ക് ഉത്തമോദാഹരണമായിരുന്നു നമ്മുടെ ആദിഗുരു ലാലാജി മഹരാജ്. ഒരിക്കൽ ഒരുകൂട്ടം അഭ്യാസികളുമൊത്ത് ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, തന്റെ മകൾ മരിച്ചുവെന്നറിഞ്ഞ് ഒരു നിമിഷം അദ്ദേഹം നിശ്ശബ്ദനായിരുന്നു, കണ്ണുനീർ കവിളിലൂടെ ധാരയായൊഴുകി.

അവിടെയുണ്ടായിരുന്നൊരു മഹാത്മാവ്, "ദിവ്യനായൊരാൾക്കെങ്ങിനെ കരയാനാവും?" എന്ന് ചോദിച്ചു. എങ്ങിനെയാണദ്ദേഹത്തിനു കരയാനാവുക? അദ്ദേഹം കരുതലുള്ളവനും കരുണയുള്ളവനുമായതുകൊണ്ട്.

കുറച്ചുനേരം അദ്ദേഹം നിശ്ശബ്ദനായിരുന്നു, എന്നിട്ട് കുറച്ച് കരിയിലകൾ പെറുക്കിയെടുത്ത്, പൊടിയാക്കി. പൊടിയുന്ന ശബ്ദം ഏവർക്കും കേൾക്കാമായിരുന്നു."നിർജ്ജീവമായ ഇലകൾ പോലും കശക്കപ്പെടുമ്പോൾ ശബ്ദമുണ്ടാക്കും," അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. "കാപട്യമില്ലാത്തൊരാളാണ് ഞാൻ, കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ട ഭാഗങ്ങൾ വേർപെടുമ്പോൾ ശബ്ദം സ്വാഭാവികം മാത്രം," അദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

"ആളുകൾ സ്വതന്ത്രരോ അല്ലയോ എന്നതല്ല കാര്യം, സ്വാഭാവികമായും അവർക്ക് സ്റ്റേഹവും കരുതലും മമതയും അനുഭവമാകും," അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

മനുഷ്യനെന്ന നിലയിൽനിന്ന് ദയാലുവാകുന്ന നിലയിലേക്കും, പിന്നെ ദിവ്യത്വമുള്ളവനെന്ന നിലയിലേക്കും നാം നീങ്ങുന്നു. പരിണമിക്കുന്തോ

റും സൃഷ്ടിയുടെ പരാമർത്ഥതയുമായി വേർപെട്ടുനിൽക്കുന്നതിനു പകരം, നാം അതുമായി ഒന്നാവുന്നു.

ഇതാണ് സ്നേഹപൂർവ്വമായ അനാസക്തി: വിട്ടുകളയുമ്പോഴും തീവ്രമായ സഹാനുഭൂതി അനുഭവിക്കുന്ന നില.

മനുഷ്യനെന്ന നിലയിൽനിന്ന് ദയാലുവാകുന്ന നിലയിലേക്കും, പിന്നെ ദിവ്യത്വമുള്ളവനെന്ന നിലയിലേക്കും നാം നീങ്ങുന്നു. പരിണമിക്കുന്തോറും സൃഷ്ടിയുടെ പരാമർത്ഥതയുമായി വേർപെട്ടുനിൽക്കുന്നതിനു പകരം, നാം അതുമായി ഒന്നാവുന്നു.

തെറ്റായ രീതി

സ്നേഹരഹിതമായ അനാസക്തിയെക്കുറിച്ച് നാം ശ്രദ്ധാലുവാകേണ്ടതുണ്ട്. സ്നേഹശൂന്യവും നിർവ്വികാരവും അകൽച്ചയുള്ളതുമായ അവസ്ഥയാണിത്; യാതൊരു ആത്മീയ മൂല്യവുമിതിനില്ല എന്നറിയുക. താൻ ബ്രഹ്മചാരിയാണെന്ന് പറയുകയും, ആരോടും ചേർന്നുനിൽക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരാളെപ്പോലെയാണിത്. വൈകാരികമായി അസമർത്ഥമായ, വിവേകരഹിതമായ ഒരവസ്ഥയിൽനിന്നാണ് ഇത്തരം അകൽച്ച സംഭവിക്കുന്നത്.

നഷ്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചോ നേട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചോ വേവലാതിയില്ലാത്തവിധം ശക്തമായ സ്നേഹത്തിൽനിന്നാണ് നിരുപാധികമായ നിസ്സംഗത്വമുണ്ടാവുന്നത്. വൈകാരിക ആശ്രിതത്വമില്ലാതെയാണ് അത് ഭാഗഭാക്കാവുന്നത്. ആശാപാശമില്ലാതെതന്നെ അടുപ്പമുണ്ടാക്കുന്നു, കെട്ടുപാടുകളില്ലാതെ ബന്ധമുണ്ടാക്കുന്നു.

ഈ സ്നേഹത്തിന്റെ അകലമെങ്ങിനെ നമുക്ക് ഗ്രഹിക്കാനാവും? ഒരേ യൊരുത്തരമേ എനിക്ക് നൽകാനുള്ളു: മനസ്സിലാക്കുക, പരിശീലിക്കുക.

ചുരുങ്ങിയ തോതിൽ തുടങ്ങുക. വിലപിടിപ്പുള്ള എന്തെങ്കിലുമൊന്ന് കൈവശം വെയ്ക്കുക; ഒരാഭരണമോ ചിത്രമോ – എന്തെങ്കിലും. അത് കൈവശമുള്ളതിൽ തൃപ്തിയോടെ നന്ദി പ്രകാശിപ്പിക്കുക. അത് നഷ്ട പ്പെടുന്നതിലുണ്ടാകാവുന്ന മനഃക്ലേശമെന്തെങ്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ അത് ശ്രദ്ധിക്കുക. നിശ്ചയപൂർവ്വം അതിനോടുള്ള നിങ്ങളുടെ മമത ഇനി ഇല്ലാതാവട്ടെ. വിലമതിക്കുന്നതിന്റെയും സ്വന്തമാക്കുന്നതിന്റെയും വ്യത്യാസം അറിയുക. ബന്ധങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുക. ഭയത്താലോ, ആവ ശ്യമായതുകൊണ്ടോ, പ്രതീക്ഷയാലോ ഗാഢമായി പിടിച്ചുവെയ്ക്കുന്ന ബന്ധങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധയർപ്പിക്കുക. മറ്റുള്ളവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ആശീർ വദിക്കുവാൻ പഠിക്കുക. മാറിനിന്നുകൊണ്ടോ ഓടിയകന്നുകൊണ്ടോ അല്ല; മുൻവിധികളോ നിബന്ധനകളോ ഇല്ലാതെ സ്നേഹിക്കുന്നതിലൂടെ. സ്വാതന്ത്ര്യം, യഥാർത്ഥ ബന്ധങ്ങളെ ദുർബ്ബലമാക്കുന്നതിനു പകരം, ശക്തിമത്താക്കുന്നതെങ്ങിനെയെന്ന് കണ്ടറിയുക.

അന്തിമമായി, ഇത് നിങ്ങളിൽ പരീക്ഷിക്കുക. നിങ്ങളുടെ വ്യക്തിത്വം(സവിശേഷതകൾ), ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ, മുറിപ്പാടുകൾപോലും വിട്ടുക ളയാതെ നിങ്ങളെങ്ങനെ നിലനിർത്തുന്നുവെന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക. പരി ശീലനമുറ എന്നരീതിയിൽ നിങ്ങളുടെ ഭൂതകാലത്തെ (പഴയ നിങ്ങളെ) വിട്ടുകളയുക. നിങ്ങൾക്കിനിയും ഉപകാരപ്രദമല്ലാത്തതിനെയെല്ലാം ഉപേക്ഷിക്കുക, നിങ്ങൾ സ്വയം വെറുക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ല, നിങ്ങൾ സ്വയം അത്രയധികം സ്നേഹിക്കുന്നുവെന്നതാണതിനു കാരണം.

പ്രകൃതിയുടെ കാരുണ്യത്തിന്റെ പാഠം

ഒരു നദിക്കരയിൽ നിങ്ങൾ വളരെ നേരം നിന്നാൽ, അത് നിങ്ങളെ എല്ലാം പഠിപ്പിക്കും. ജലചലനം നിരീക്ഷിക്കൂ. അത് സ്പർശിക്കുന്ന പാറ കളിലോ അത് പോറ്റുന്ന കരകളിലോ ഒരിക്കലും പിടിച്ചുനിൽക്കുന്നില്ല.

നദി ഓരോ നിമിഷത്തിനും എല്ലാം നൽകുന്നു, പക്ഷേ അത് അതേപടി തന്നെ നിലനിൽക്കുന്നു. നിരന്തരം സ്വയം സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അത് സമുദ്രത്തിൽ തന്റെ ഗൃഹം കണ്ടെത്തുന്നു.

പക്ഷേ പ്രകൃതിയുടെ പാഠങ്ങൾ അതിലും ആഴത്തിലുള്ളതാണ്. ഒന്നാലോചിച്ചു നോക്കൂ: ഓറഞ്ച് മരം എല്ലാ ദിവസവും രാവിലെ അതിന്റെ ഓറഞ്ചിന് പകരമായി ഓറഞ്ച് ജ്യൂസ് ചോദിക്കില്ല. മാവ് ഒരിക്കലും മാമ്പഴച്ചാറ് ആവശ്യപ്പെടാറില്ല. ഇത്തരം മരങ്ങൾ ലളിതമായ വസ്തുക്കളെ പോലും ഏറ്റവും മധുരമുള്ള സമ്മാനങ്ങളാക്കി മാറ്റുന്നു. അവ ജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ മാത്രം കഴിക്കുകയും വെള്ളം കുടിക്കുകയും സൂര്യപ്രകാശം ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

പാൽ തരുന്നതിനു പകരമായി പശു ഒന്നും ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല, പാൽ ഉൾപ്പെടെ. അവൾ പുല്ലു മാത്രം തിന്നുന്നു! എന്നാൽ നമ്മളിൽ ചിലർ അതിനെ തന്നെ മുഴുവൻ തിന്നുകയും, നമ്മുടെ വയറിനെ, നിസ്വാർത്ഥമായി നമ്മെ സേവിക്കുന്ന ഇത്തരം ജീവികളുടെ ശവക്കുഴികളാക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇതിൽ നിന്നും നാമെന്താണ് പഠിക്കുന്നത്? ഏറ്റവും നല്ലത് ഭക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് എന്താണ് നമ്മൾ തിരിച്ചു കൊടുക്കുന്നത്? ഈ ചോദ്യം എന്റെ സഹകാരികളെ ആഴത്തിൽ ചിന്തിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു.

വളരുക, സ്നേഹിക്കുക, സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുക എന്നീ മൂന്ന് ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാൻ കഴിയുന്ന ഒരേയൊരു കാര്യം ദൈവിക സംവിധാനത്തോടുള്ള സ്നേഹമാണെന്ന് ഞാൻ എപ്പോഴും കരുതിയിട്ടുണ്ട്. പ്രകൃതി സ്നേഹത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ്, ഒന്നും ചോദിക്കാതെ എല്ലാം പങ്കിടുന്നു. സ്നേഹത്തോടെയുള്ള അനാസക്തിയുടെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന രൂപമാണിത്.

വളരുക, സ്നേഹിക്കുക, സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുക എന്നീ മൂന്ന് ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാൻ കഴിയുന്ന ഒരേയൊരു കാര്യം ദൈവിക സംവിധാനത്തോടുള്ള സ്നേഹമാണെന്ന് ഞാൻ എപ്പോഴും കരുതിയിട്ടുണ്ട്. പ്രകൃതി സ്നേഹത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ്, ഒന്നും ചോദിക്കാതെ എല്ലാം പങ്കിടുന്നു. സ്നേഹത്തോടെയുള്ള അനാസക്തിയുടെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന രൂപമാണിത്.

സ്നേഹത്തോടെയുള്ള അനാസക്തിയെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രകൃതിയുടെ നിശബ്ദ സന്ദേശമാണിത്, ഇത് വളരെ അടിസ്ഥാനപരമാണ്, പലപ്പോഴും അവഗണിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും.

മേഘം ജലം ശേഖരിച്ച് ഭാരിച്ചതാകുന്നു; പിന്നീട് അതെല്ലാം പുറത്തുവിടുന്നു. അത് ചെറുതാകുന്നുണ്ടോ? ഇല്ല. അതിന് രൂപമാറ്റം സംഭവിക്കുന്നു, ഭാരം കുറയുന്നു, ആകാശത്തിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മഴ നദികളായി മാറി, വിത്തുകളെ പോഷിപ്പിക്കുന്നു. പിന്നീട് നീരാവിയായി ഉയർന്ന് വീണ്ടും മേഘങ്ങളാകുന്നു.

നിങ്ങളുടെ ശ്വാസവും ഇത് പഠിപ്പിക്കുന്നു. ശ്വാസം വിടുമ്പോൾ, നിങ്ങൾ എന്തെങ്കിലും ഉപേക്ഷിക്കുന്നു; ശ്വാസം എടുക്കുമ്പോൾ, നിങ്ങൾ എന്തെങ്കിലും ഉള്ളിലേക്ക് എടുക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ശ്വാസം എന്നെന്നേക്കുമായി പിടിച്ചുനിർത്താൻ ശ്രമിക്കുക, ജീവിതം തന്നെ പ്രതിഷേധിക്കും. മനസ്സ് ചിലപ്പോൾ മറക്കുന്നത് എന്താണെന്ന് ശരീരത്തിന് അറിയാം: പിടിച്ചുനിൽക്കുന്നതും വിടുന്നതും ജീവിത നൃത്തത്തിന്റെ രണ്ട് വശങ്ങളാണ്.

നാലാമത്തെ പ്രമാണം: പ്രകൃതിയുടെ വഴി സരളമാണ്

"പ്രകൃതിയുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിക്കുവാൻ ജീവിതം സരളമാക്കുക" – ബാബുജി

ഈ തത്വം സ്വംശീകരിക്കുന്നതാണ് ത്വരിതപരിണാമത്തിനുള്ള മാർഗം.

പ്രകൃതി എന്നാൽ ലളിതമായിരിക്കുക എന്നതാണ്. അത് കേവലസത്യത്തിൽ നിലനിന്നിരുന്നതും എന്നാൽ ഇതുവരെ പൂർണ്ണമായി രൂപം പ്രാപിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുമായിരുന്നു. പ്രകൃതിയുടെ തന്നെ ജീവ:ശക്തിയാണിത്, എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും ആരംഭിക്കുന്ന സ്ഥലം, അതാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഉത്ഭവസ്ഥാനം. ജീവിതത്തിൽ ലാളിത്യം കൈവരിക്കാനുള്ള ഏകമാർഗം എല്ലാ സങ്കീർണ്ണതകളും ഇല്ലാതാക്കുക എന്നതാണ്.

എന്നാൽ നമ്മൾ ഈ ലളിതമായ കാര്യത്തെ കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണമാക്കിയിരിക്കുന്നു. പ്രകൃതിയുടെ ഒഴുക്കിന് വിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ചിന്തകളുടെയും ആഗ്രഹങ്ങളുടെയും പ്രവൃത്തികളുടെയും ഒരു വല തന്നെ നാം സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരാൾ തുറന്ന സ്ഥലത്ത് നടക്കാൻ ഉപദേശിക്കുന്നു, മറ്റൊരാൾ ജലദോഷം പിടിപെടരുതെന്ന് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകുന്നു. ഒരാൾ പണം സമ്പാദിക്കാൻ പറയുന്നു, മറ്റൊരാൾ വ്യത്യസ്തമായ വഴി സ്വീകരിക്കാൻ പറയുന്നു. നമ്മൾ ഉണ്ടാക്കിയതിനെ പരസ്പരവിരുദ്ധമായ പ്രവണതകളുടെ "ഒരു സമ്പൂർണ്ണ കൂട്ടായ്മ" (a complete conglomerate) എന്നാണ് ബാബുജി വിളിക്കുന്നത്.

ഓറഞ്ച് മരത്തിന് ഈ പ്രശ്നങ്ങളൊന്നും നേരിടേണ്ടിവരില്ല. ഫലം നൽകണോ വേണ്ടയോ എന്ന് അത് ചിന്തിക്കുന്നില്ല. പാൽ ഉത്പാദിപ്പിക്കണോ വേണ്ടയോ എന്ന് പശു ചിന്തിക്കുന്നില്ല. പ്രകൃതിയെപ്പോലെ അവയും തികഞ്ഞ ലാളിത്യത്തിലാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്.

നമ്മൾ സ്വയം നിർമ്മിച്ച ശൃംഖലയെ തകർത്തുകൊണ്ട് "പ്രകൃതിയുടെ സത്തയായ ലീനശക്തിയെ വീണ്ടും സ്വന്തമാക്കേണ്ടതുണ്ട്". പ്രകൃതിയെ അനുകരിക്കണമെങ്കിൽ, നമ്മുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരന്തരം സ്ഫുടം ചെയ്യുകയും, അനാവശ്യമായ ജോലികൾ ഇല്ലാതാക്കുകയും, നമ്മുടെ ശൃംഖലകളെ തകർക്കുകയും ചെയ്ത് ഏറ്റവും പരിശുദ്ധമായ അവസ്ഥ കൈവരിക്കണം.

ഇത് സ്നേഹപൂർവ്വമായ അനാസക്തിയുടെ പ്രായോഗിക തലത്തിലുള്ള പ്രകടനമാണ്. കൂടുതൽ ആത്മീയപരിശീലനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ചല്ല; ആവശ്യമില്ലാത്തതെല്ലാം ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചാണ് ഇത് കാണിക്കുന്നത്. ശരത്കാലത്ത് ഒരു മരത്തിലെ ഇലകൾ കൊഴിഞ്ഞുപോകുന്നതുപോലെ, നമ്മൾ സ്വയം നിർമ്മിച്ച ശൃംഖല ഉപേക്ഷിക്കാൻ പഠിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പ്രകൃതിയുമായി ഇണങ്ങിച്ചേരുന്ന ഒരു ലളിതമായ ജീവിതശൈലിയിലേക്ക് നാം മടങ്ങേണ്ടതുണ്ട്. നാം അനുഭവിക്കുന്ന എല്ലാറ്റിന്റെയും "ആവശ്യകത" എന്ന ഈ വശത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുക.

പ്രകൃതിയെ അനുകരിക്കണമെങ്കിൽ, നമ്മുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരന്തരം സ്ഫുടം ചെയ്യുകയും, അനാവശ്യമായ ജോലികൾ ഇല്ലാതാക്കുകയും, നമ്മുടെ ശൃംഖലകളെ തകർക്കുകയും ചെയ്ത് ഏറ്റവും പരിശുദ്ധമായ അവസ്ഥ കൈവരിക്കണം.

ആത്യന്തിക സത്യം

ഇവിടെയാണ് യഥാർത്ഥ പ്രശ്നം കിടക്കുന്നത്. മണ്ണ്, വെള്ളം, സൂര്യപ്രകാശം എന്നിവയെ, പകരം ഒന്നും ആവശ്യപ്പെടാതെ ഓറഞ്ച് മരം

മധുരമാക്കി മാറ്റുന്നു. പശു പുല്ല് തിന്നുകയും അതിനെ ഭക്ഷണമാക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു. പകരം ഒന്നും പ്രതീക്ഷിക്കാതെയും ചിന്തിക്കാതെയും നൽകുന്നത് ദൈവിക ക്രമമാണ്.

ഏറ്റവും നല്ലത് ഭക്ഷിക്കുന്ന നമ്മൾ ഈ നിയമം മറന്നുപോകുന്നു. ഓറഞ്ചിന്റെ മധുരവും, പശുവിൽ നിന്നും പാലും, ഭൂമിയിൽ നിന്നും ഉത്പന്നങ്ങളും നമ്മൾ എടുക്കുന്നു; പകരം നമ്മൾ എന്താണ് തിരിച്ച് നൽകുന്നത്? നമ്മൾ നിസ്സാരരാണെന്നും നമ്മുടെ ലക്ഷ്യമെന്താണെന്നും ഈ ചോദ്യം നമ്മെ ബോധ്യപ്പെടുത്തണം.

വലിയ പ്രശ്നം സ്വയം ഇല്ലാതാകുന്നു: വിട്ടുകൊടുക്കുമ്പോൾ നമുക്ക് കൂടുതൽ ലഭിക്കും. കൂടുതൽ സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുന്തോറും നമ്മുടെ ബന്ധങ്ങൾ കൂടുതൽ ശക്തമാകും. വിട്ടുകൊടുക്കുമ്പോൾ നമ്മൾ വളരും.

ഇവിടെ ഒരു പദ്ധതിയോ തന്ത്രമോ ഇല്ല. സ്നേഹം എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു, ദൈവിക ക്രമം എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്നതാണ് ഇതിന്റെ അർത്ഥം. സ്നേഹം ഒരു അടഞ്ഞ സംവിധാനമല്ല; അതൊരു തുറന്ന പ്രവാഹമാണ്. വായു, ജലം, വെളിച്ചം എന്നിവ പോലെ അത് ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു, എപ്പോഴും തിരിച്ചുവരുകയും നിരന്തരം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഈ ദിവ്യകൽപന നാം പാലിക്കുകയും പ്രതിഫലമായി ഒന്നും പ്രതീക്ഷിക്കാതെ നൽകുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, സ്നേഹപൂർവ്വമുള്ള അനാസക്തി, നമ്മൾ ചെയ്യുന്ന ഒന്നല്ല എന്നും, മറിച്ച് നമ്മൾ ആരാണെന്ന് നാം തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്യും.

അംഗീകാരം (The Acknowledgement)

അവസാനമായി, നമ്മൾ സ്നേഹപൂർവ്വമായ അനാസക്തി പരിശീലിക്കുകയല്ല; നമ്മൾ അത് ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്ന് അംഗീകരിക്കുകയാണ്. നമ്മൾ

പരസ്പരം അകന്നു പോകാൻ ശ്രമിക്കുന്ന, വേർപിരിയുന്ന ജീവികളല്ല. ജീവിതം നിരന്തരം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്, വിട്ടുകളയുകയും, സ്നേഹത്തിന്റെ പുതിയ രൂപങ്ങളിലേക്ക് സ്വയം മാറുകയും ചെയ്യുന്നു.

നിലനിൽപ്പിനായി നിങ്ങളെടുക്കുന്ന ഓരോ ശ്വാസത്തിലൂടെയും പ്രപഞ്ചം നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നു. ഒരു കുഞ്ഞിനെ, ഒരു സ്വപ്നത്തെ, ഒരു നിമിഷത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുമ്പോൾ നിങ്ങൾ ജീവിതത്തിന്റെ ഒഴുക്കുമായി പൊരുത്തപ്പെടുകയാണ്.

താൻ സമുദ്രത്തിലേക്ക് തിരികെയെത്തുമെന്ന് നദിക്കറിയാം. മഴ പെയ്യുകയും, വീണ്ടും വരണ്ട്, തിരിച്ച് രൂപപ്പെടുമെന്ന് മേഘത്തിനുമറിയാം. പൊട്ടിയാൽ മാത്രമേ വളരൂ എന്ന് വിത്തിനും അറിയാം. സ്നേഹിക്കുക എന്നാൽ വിട്ടുകൊടുക്കുകയാണെന്ന് നമ്മുടെ ഉള്ളിന്റെ ഉള്ളിൽ നമുക്കറിയാം. സ്നേഹത്തോടെ നമ്മൾ വിട്ടുകൊടുക്കുമ്പോൾ സ്നേഹം തന്നെയായി നമ്മൾ പരിണമിക്കുകയാണ്.

ലാളിത്യത്തിന്റെ ഈ തലത്തിലെത്തുമ്പോൾ, "എല്ലാ ഇന്ദ്രിയങ്ങളും ഒന്നിച്ചുചേർന്ന്, നേരത്തെയുണ്ടായിരുന്ന മുദ്രണങ്ങൾ ഇല്ലാതായതിനുശേഷം അവശേഷിക്കുന്നതിന്റെ പര്യായമായി അത് മാറിയേക്കാം." ദൈവവുമായി ഐക്യത്തിലാണെന്നും പ്രകൃതിയുടെ ലളിതവും സ്നേഹപൂർണ്ണവും ദാനധർമ്മപൂർണ്ണവുമായ ക്രമവുമായി പൂർണ്ണമായ ഐക്യത്തിലാണ് ജീവിക്കുന്നതെന്നും ചിന്തിക്കാൻ അപ്പോൾ മാത്രമേ നമുക്ക് കഴിയൂ.

സ്നേഹം ഒരു അടഞ്ഞ സംവിധാനമല്ല; അതൊരു തുറന്ന പ്രവാഹമാണ്. വായു, ജലം, വെളിച്ചം എന്നിവ പോലെ അത് ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു, എപ്പോഴും തിരിച്ചുവരുകയും നിരന്തരം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ക്ഷണം

ഈ വാക്കുകൾ വളരെ ഗൗരവത്തിലെടുക്കേണ്ടതില്ല. അവർ അവരുടെ പ്രവൃത്തിക്കുശേഷം പൊയ്ക്കൊള്ളട്ടെ. അവർ ഓർക്കേണ്ട വിഷയങ്ങളല്ല. അവ ഒഴുകാനുള്ള ക്ഷണങ്ങളാണ്.

വിട്ടുകളയാൻ നിങ്ങൾക്ക് ഭയമുണ്ടെങ്കിൽ ഓർക്കുക, ഉപേക്ഷിക്കൽ നഷ്ടമല്ല, പുതിയ ജീവിതമാണ് കൊണ്ടുവരുന്നത്. അവസാനങ്ങൾ പുതിയ തുടക്കങ്ങളിലേക്ക് നയിക്കുമെന്നാണ് ഓരോ പ്രഭാതവും കാണിക്കുന്നത്. വിട്ടുകൊടുക്കൽ, സ്വീകരിക്കുന്നതിന് ഇടം നൽകുന്നുവെന്ന് ഓരോ ശ്വാസവും നമുക്ക് കാണിച്ചുതരുന്നു.

തുറന്ന മനസ്സോടെ സ്നേഹിക്കുക. അത് ആത്മീയമോ നർമ്മമോ ആയതുകൊണ്ടല്ല, മറിച്ച് സ്നേഹം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരേയൊരു മാർഗ്ഗം അതുമാത്രമായതുകൊണ്ടാണ്. അടച്ച മുഷ്ടി മാത്രമേ വസ്തുക്കളെ പിടിച്ചുവെക്കൂ. ഈ പ്രപഞ്ചം തുറന്ന കൈകളിലാണിരിക്കുന്നത്. നദി നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നതും, മേഘം നമുക്ക് കാണിച്ചുതരുന്നതും ഇതാണ്. സ്നേഹിക്കുന്നത് ഉപേക്ഷിക്കാനാണെന്ന് എല്ലാ അമ്മ ഹൃദയങ്ങൾക്കുമറിയാം. ഉപേക്ഷിക്കുമ്പോൾ നമ്മൾ കാംക്ഷിക്കുന്ന സ്നേഹമായി നാം മാറുന്നു.

ഇതാണ് പാഠം. എളുപ്പമാണത്. സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞു, എന്നെന്നേക്കുമായി.

സ്നേഹാദരങ്ങളോടെ,
കമലേഷ്

പൂജ്യ ചാരിജി മഹാരാജിന്റെ

98 – മത് ജന്മവാർഷികവേളയിൽ നൽകിയ സന്ദേശം

heartfulness
advancing in love